

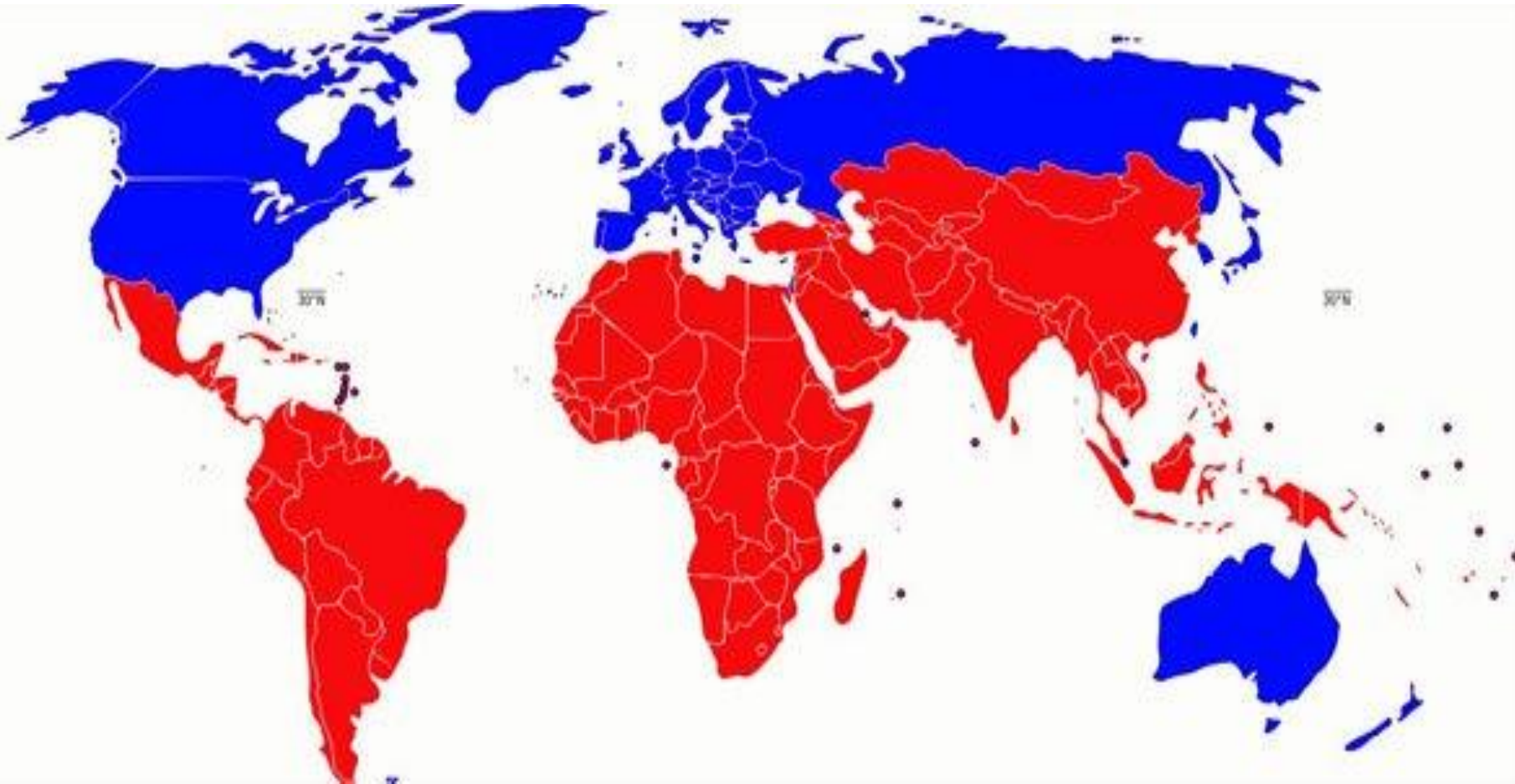
Subdezvoltarea - problema globala a contemporaneitatii.

Nord = termen asociat cu țările dezvoltate (bogate); exemple: America de Nord (fără Mexic), Japonia, Tigrii Est Asiatici, Israel, Australia și Noua Zeelandă.

Sud = face referire la țările în curs de dezvoltare (sau la țările subdezvoltate – sărace); exemple: America Latină, Africa, Asia (fără țările care aparțin Nordului) și Oceania.

Raport: în prezent, unei țării din Nordul dezvoltat îi corespund cinci țări din Sud.

La finele secolului al XX-lea lumea s-a confruntat cu un șir de probleme globale, inclusiv cu subdezvoltarea.

Subdezvoltarea -reprezintă un ansamblu de structuri ce reflectă dezechilibre între diferitele sectoare economice, dependența financiară, tehnologică și culturală față de exterior, discrepanțe sociale datorate marilor inegalități de venituri, avere, putere, educație.

Trasaturi ale subdezvoltării:

- niveluri scăzute ale standardului de viață;
- sărăcia absolută;
- rate de creștere economică scăzute;
- un nivel redus al consumului;
- servicii de asistență sanitară precare;
- rate înalte ale mortalității și natalității;
- dependența de exterior;
- posibilități reduse de satisfacere a nevoilor oamenilor;
- existența unor disproporții între sectoarele primar, secundar, terțiar și cuaternar, în dezechilibrul dintre industrie, agricultură și alte ramuri ale producției materiale
- insuficiența capacității științifice și tehnologice indică un grad și mai pronunțat al rămânerii în urmă a acestor țări;
- grad ridicat de analfabetism;

Organizația Națiunilor Unite utilizează la evaluarea dezvoltării economice a statelor termenul oficial de "țări mai puțin dezvoltate", aici fiind incluse țările cu o valoare a produsului intern brut (PIB) de mai puțin de 750 dolari pe cap de locuitor. În categoria țărilor mai puțin dezvoltate sînt incluse 48 de state ale lumii, dintre care 33 se află în Africa (Angola, Benin, Burkina-Faso, Burundi, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Congo, Djibouti, Zambia, Insulele Comore, Lesotho, Liberia, Mauritania, Madagascar, Malawi, Mali, Mozambic, Niger, Tanzania, Ruanda, San Tome și Principe, Senegal, Somalia, Sudan, Sierra Leone, Togo, Uganda, Republica Africa Centrală, Ciad, Guinea Ecuatorială, Eritreea, Etiopia). Dintre statele cel mai puțin dezvoltate, 14 se află în Asia și Oceania (Afghanistan, Bangladesh, Butan, Vanuatu, Yemen, Cambogia, Kiribati, Laos, Myanmar, Nepal, Samoa, Insulele Solomon, Timorul de Est, Tuvalu), și un stat dintre cele mai sărace din lume este situat în America Latină (Haiti).

Cauzele și factorii subdezvoltării pe plan mondial: Cauzele subdezvoltării economice pot fi privite atât drept cauze specifice ale nivelurilor inegale de dezvoltare în fiecare epocă istorică, cât și sub forma unor factori concreți – istorici – ai subdezvoltării dintr-o anumită perioadă.

□ **Teoriile liberale și cele neoclasice** identifică drept principale cauze ale subdezvoltării

- a. absența unei economii de piață,
- b. informația imperfectă, ce împiedică alocarea optimă a resurselor,
- c. ajutorul extern ce favorizează consumul și descurajează economisirea;

◆ **Cai de lichidare a subdezvoltării:**

- a) constituirea unui cadru instituțional favorabil unei economii de piață,
- b) favorizarea investițiilor străine directe;
- c) o politică liberală în domeniul comerțului exterior, care să favorizeze libera circulație a bunurilor, serviciilor și capitalurilor;
- d) încurajarea producției de bunuri pentru export și nu pe cea de substituire a importurilor;
- e) promovarea unor rate ale dobânzii ridicate, menite a favoriza economisirea și atragerea capitalurilor străine sub formă de investiții directe sau de portofoliu,
- f) evitarea supraevaluării monedei naționale, care ar conduce la protejarea industriilor destinate pieței interne;

□ Teoriile de inspirație keynesistă:

Cauze:

- scăderea ratei de acumulare și maniera în care întreprinzătorii acceptă riscul;
- creșterea demografică puternică;
- scăderea ajutorului extern menit de a compensa insuficiența economiilor interne;

Cai de lichidare:

- Pentru lichidarea subdezvoltării, keynesiștii consideră că investițiile publice trebuie să aibă un rol de antrenare și să servească drept un instrument de reglare a bugetului, încât să se creeze o cerere internă prin intermediul investițiilor publice;
- să se protejeze industria internă prin măsuri tarifare și netarifare ;
- să se încurajeze industria de bunuri ce pot substitui importurile;
- În viziune keynesistă, statului îi revine un rol major în promovarea acelor politici menite a întări puterea pieței interne.

□ Teoreticienii de inspirație

◆ **marxista** dezvoltării au fost determinate de:

- difuziunea internațională a capitalismului;
- de sechelele colonialismului;
- de activitatea firmelor și băncilor multinaționale;
- de exploatarea economiilor subdezvoltate de către agenții economici dominanți ai metropolelor capitaliste;
- politica de dominare și asuprire colonială pe care marile puteri imperialiste;
- investiții scăzute în perfecționarea capitalului uman și în progresul tehnologic;

◆ **Metode de lichidare:**

1. aparatul de producție să aparțină agenților economici naționali;
2. prețurile să fie stabilite de autoritățile centrale, care să planifice și activitatea economică pe termen lung;
3. să se promoveze o politică comercială protecționistă;

Forbes a realizat un top al celor mai slabe 10 economii de pe mapamond.

- 10. Iran:** economia acestuia "se târăște" din cauza faptului ca industriile vitale sunt controlate în exclusivitate de stat, sancțiunilor internaționale și managementului defectuos, și înregistrează o creștere de trei ori mai mică decât media mondială.
- 9. Nicaragua:** Potrivit datelor Bancii Mondiale, aproximativ jumătate din populația Nicaragului trăiește sub limita sărăciei. PIB/cap de locuitor: 1.197 dolari. Rata inflației: 9%.
- 8. Swaziland:** Creșterea rapidă a populației și lipsa locurilor de muncă sunt doi factori care mențin rata sărăciei din această națiune africană peste 60%.
- 7. Kîrgîzstan:** una dintre cele mai corupte state din lume, și este grav lovită de o rată a șomajului de 11%.
- 6. Venezuela:** inflația de 32% și creștere economică redusă demonstrează proasta conducere a regimului Chavez. PIB/cap de locuitor: 9.886 dolari. Inflația: 32%.
- 5. Jamaica:** Potrivit Bancii Mondiale, în ultimii ani, rata sărăciei din această țară a fost aproape înjumătățită, ajungând la circa 10%, în timp ce analfabetismul a crescut la circa 88%.
- 4. Ucraina:** Departamentul de stat al SUA este de părere că "legile complexe, guvernarea corporativă slabă și corupția" sunt cauzele situației în care se afla statul est european. PIB-ul Ucrainei este cu mult sub cel al Serbiei sau Bulgariei.
- 3. Guineea:** PIB/cap de locuitor: 440 dolari Rata inflației: 17%.
- 2. Armenia:** PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 3.000 de dolari, adică mai puțin de o treime din cel al vecinei Turcia. inflația este de 7%, îi face pe cetățenii armeni să fie din ce în ce mai săraci.
- 1. Madagascar:** PIB/cap de locuitor: 387 dolari. Inflație: 8.5%. Prețul cu amănuntul al orezului s-a dublat în Madagascar în ultimii doi ani, în timp ce țara a pierdut

Concluzie:

Problema subdezvoltării este un gravă și primordială, ce afectează într-o măsură considerabilă procesul de dezvoltare și evoluție a unui stat, ceea ce se răsfrânge atât asupra situației economice cât și asupra celei sociale. Astfel statul trebuie să fie cel ce contribuie la ameliorarea situației defavorabile existente, prin anumite măsuri, reforme pentru a spori și încuraja ridicarea nivelului de industrializare, și de trai a populației.